

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ 1. Датум именовања (избора) комисије: 12.07.2017. 2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен: 1. Др Мирјана Оцокољић, ред. проф. Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура), 2. Др Ненад Ставретовић, ред. проф. Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура) и 3. Др Надежда Стојановић, доцент Шумарског факултета Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура)
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ 1. Име, име једног родитеља, презиме: Александар, Сања, Лисица 2. Датум и место рођења, општина, држава: 20.09.1990., Сремска Митровица, Република Србија 3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Пејзажна архитектура и хортикултура 4. Датум завршетка основних студија: 25.02.2015.
III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА: <u>Дендрофлора градског парка у Шиду</u>
IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Мастер рад дипл. инж. Александра Лисице, под насловом “Дендрофлора градског парка у Шиду” обухвата укупно 84 странице текста. На почетку дати су насловна страна, апстракт и кључне речи на српском и енглеском језику; а на крају рада је сажетак. У раду има 43 слике, 23 табеле и 1 цртеж. Списак коришћене и цитиране литературе износи 14 наслова публикација, као и 3 електронска извора. Коришћена је и лична архива породице Славујевић. Обрађени текстуални материјал подељен је у 6 поглавља и то: 1. Увод (до 14 стране), 2. Услови средине (странице 15-23) 3. Резултати рада и дискусија (странице 24-69), 4. Закључак (страница 70-73), 5. Литература (страница 76) и 6. Прилог (странице 77-84). Сва поглавља имају адекватну структуру, која је прилагођена предмету истраживања, тако да чине логично повезану целину. Закључак садржи кратку рекапитулацију и основне и најважније судове.
V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА Предмет истраживања мастер рада дипл. инж. Александра Лисице је анализа стања дендрофлоре у градском парку у Шиду, као површине јавног карактера

од великог значаја у систему зеленила Шида. Циљ мастер рада је, првенствено, да се прикажу значај и ефекти који се постижу применом аутохотне и алохтоне дендрофлоре, хибридних врста и њихових нижих таксона. Такође, циљ мастер рада је и упоредна анализа присутности и стања дрвенастих биљака на основу истраживања у градском парку у Шиду. На основу свеобухватне анализе дефинисан је и предлог приоритетних дрвенастих биљака који ће бити значајна полазна основа при будућем планирању и пројектовању у Шиду и сличним условима средине.

Методолошки рад се заснива на теоретском и примењеном истраживању и систематизацији кроз аналитички рад који се базира на упоредној анализи, инвентаризацији и проширивању досадашњег прегледа предметне области.

У уводном поглављу истиче се да зеленило у градовима има велики и вишеструки значај у: спречавању ерозије, регулисању снежних сметова, санацији клизишта и одрона, заштити од пожара, усмеравању и регулисању саобраћаја, заштити од буке и др. Потенцира се да по изгледу, величини и садржајима градски паркови могу да се разликују, али да им је заједничка особеност да су то простори намењени одмору, дружењу или рекреацији. Истиче се да је то нарочито изражено у мањим срединама, као што су варошице и мањи градови какав је и Шид, у којима су градски паркови места окупљања, места за неговање традиције и очување културног и историјског идентитета града. Тим пре што су такви паркови у близини или непосредно уз објекте (месне заједнице, општине, судови, школе и цркве) који имају важну друштвену, социолошку или религијску улогу у месту. Градски парк у Шиду подигнут је уз порту цркве Светог Николе, у самом центру града ослањајући се и на зграду средње школе „Никола Тесла“. Овај парк је један од три парка у Шиду и иако нема највећу површину истиче се у односу на друга два парка својим изгледом, начином уређења и присуством фонтана и чесми. Значај овог парка је у томе што се користи за различита друштвена окупљања, прославе празника, обележавања значајних датума, али и као простор за социјални живот града.

Приказани су и детаљно обрађени услови средине (посебно орографски услови, рељеф, геолошка грађа, хидрографски услови, педолошки услови, климатске карактеристике и вегетација) у циљу утврђивања предуслова за избор и примену дендрофлоре у парку, али и на другим зеленим површинама у Шиду.

У посебном поглављу Резултати рада и дискусија, а у оквиру потпоглавља: Анализа стања дрвећа из пододељка Pinophyta, Анализа стања дрвећа из пододељка Magnoliophyta, Анализа стања жбуња из пододељка Pinophyta и Анализа стања жбуња из пододељка Magnoliophyta истиче се да је у градском парку у Шиду евидентирано и анализирано 33 таксона: 22 дрвећа и 11 таксона жбуња. У зони истраживања анализирано је постојеће стање дендрофлоре односно у потпоглављима су детаљно анализирана теренска истраживања, у којима су приказани инвентаризација и стање дрвенастих биљака. Компаративном анализом био-еколошких параметара дрвенастих биљака у градском парку у Шиду издвојено је стабло гинка које се предлаже да буде под заштитом, али и предлог приоритетних дрвенастих биљака за ширу примену у сличним условима средине.

Преглед заступљености и стања дендрофлоре у градском парку у Шиду

хронолошки је приказан у поглављу Дискусија. Истиче се да по бројности таксона на анализираној зеленој површини преовлађује дрвеће (66%), док су таксони жбуња присутни у проценту од 34. Најзаступљенији таксон дрвећа из поделељка голосеменица је: *Pinus nigra* J.F.Arnold са 6 индивидуа, док је од жбуња најзаступљенија кинеска клека на површини од 33,73m². Из поделељка скривеносеменица најзаступљенији таксон међу дрвећем је *Acer pseudoplatanus* 'Atropurpurea' са 4 индивидуе, док је од жбуња *Forsythia* x *intermedia* Zabel најзаступљенија на површини од 48,88m². Истиче се да преовлађују листопадни таксони са 52,5%, док је заступљеност зимзелених таксона 47,5%. Укупан број стабала евидентираних у парку је 46. Од 22 таксона дрвећа, 13 је из категорије листопадног дрвећа, а 9 из категорије четинарског дрвећа. Таксони из поделељка Pinophyta чине 33,4 %, а таксони из поделељка Magnoliophyta чине 66,6 % од укупног броја таксона дрвећа у парку. Од листопадних таксона заступљено је 13 таксона дрвећа и 8 таксона жбуња. Међу зимзеленим таксонима (47,5%) евидентирано је 9 таксона дрвећа и 5 таксона жбуња.

Закључак потенцира значај дендрофлоре у пракси Пејзажне архитектуре и хортикултуре и потврђује важност адекватног избора дрвенастих биљака. Упоредном анализом евидентираних дрвенастих таксона у градском парку у Шиду потврђен је значај и оправданост њиховог присуства на зеленим површинама у Шиду и сличним условима средине. Такође, се истиче да се адекватним и редовним мерама неге, њихова орнаменталност и функционалност може одржавати на високом нивоу током целе године.

VI ЗАКЉУЧЦИ

Мастер рад се односи на присуство и стање дендрофлоре у градском парку у Шиду. Утврђено је да је: укупан број дрвенастих таксона 33; укупан број листопадних таксона 19, укупан број зимзелених таксона 14. Анализом бројног стања дрвећа утврђено је да је укупан број таксона дрвећа 22, док је 11 жбунастих.

Компаративном анализом података са терена издвојене су као најзаступљеније дрвенасте биљке: *Pinus nigra* J.F.Arnold, *Acer pseudoplatanus* 'Atropurpurea', *Juniperus chinensis* L. и *Forsythia* x *intermedia* Zabel.

Истичу се, са највећом просечном оценом виталности (5), из поделељка Pinophyta: *Abies concolor* (Gordon & Glend.) Lindl. ex Hildebr., *Ginkgo biloba* L. и *Pinus wallichiana* A.B.Jacks. Најмању просечну оценоу виталности дрвећа из поделељка Pinophyta има *Chamaecyparis lawsoniana* (A. Murray bis) Parl (3). Међутим, они су заступљени само са по једном индивидуом. Највећу просечну оценоу виталности дрвећа из поделељка Magnoliophyta имају *Fraxinus excelsior* L., *Catalpa bignonioides* Walt., *Corylus colurna* L., *Prunus cerasifera* 'Atropurpurea' и *Tilia platyphyllos* Scop. (оцена 5). Најмању просечну оценоу виталности дрвећа из поделељка Magnoliophyta има *Acer pseudoplatanus* 'Atropurpurea' (оцена 3,25). Истичу се, са највећом просечном оценом декоративности (5), из поделељка Pinophyta: *Abies concolor* (Gordon & Glend.) Lindl. ex Hildebr., *Ginkgo biloba* L. и *Pinus wallichiana* A.B.Jacks; а са најмањом *Cedrus atlantica* (Endl.) Carriere, *Chamaecyparis lawsoniana* (A. Murray bis) Parl. и *Picea pungens* 'Glausa' (4). Анализом оцена виталности и декоративности жбунастих таксона из поделељка Pinophyta констатовано је да оба евидентирана таксона жбуња из поделељка Pinophyta: *Juniperus chinensis* L. и *Thuja occidentalis* 'Danica' имају

највише оцене виталности и декоративности (5). Са највећом просечном оценом виталности из пододељка Magnoliophyta издвајају се *Forsythia x intermedia* Zabel, *Spiraea japonica* L. F., *Hibiscus syriacus* L. и *Viburnum opulus* 'Sterile' (оцена 5). Највећу просечну оценом декоративности имају *Forsythia x intermedia* Zabel, *Hibiscus syriacus* L., *Magnolia x soulangiana* Soul.-Bod., *Mahonia aquifolium* (Pursh) Nutt. и *Spiraea japonica* L. F. (оцена 5), а најнижу (оцена 3) *Berberis vulgaris* 'Atropurpurea'. Издваја се хибридна форзитија која се налази на површини од 48,88 m², а има максималне оцене виталности (5) и декоративности (5).

Највећу апсолутну висину, у градском парку у Шиду, остварило је стабло врсте *Ginkgo biloba* L. (19m). Према оствареним димензијама раста издвајају се и индивидуе: *Abies nordmanniana* (Steven) Spach, *Acer pseudoplatanus* 'Atropurpurea', *Aesculus hippocastanum* L., *Celtis occidentalis* L. и *Platanus x acerifolia* (Aiton) Willd. Таксони који су остварили, или премашили, висину која се за њих наводи у литератури нису евидентирани. Укупна површина коју заузима жбуње у парку износи 177,84 m². У оквиру пододељка Magnoliophyta највећу висину од жбуња остварује *Forsythia x intermedia* Zabel (2,8m), док најмању висину има *Spiraea japonica* L. F. (0,8m). Из пододељка Pinophyta већу висину остварује *Thuja occidentalis* 'Danica', а мању *Juniperus chinensis* L. Процентуална заступљеност жбуња из пододељка Pinophyta је 18, а из пододељка Magnoliophyta 82. Процентуално учешће листопадних таксона жбуња је 64, а зимзелених 36. У градском парку у Шиду, издваја се и предлаже за заштиту стабло врсте *Ginkgo biloba* L..

Компаративном анализом оцена виталности и декоративности дрвенастих таксона у градском парку у Шиду утврђено је да највише просечне оцене виталности имају алохтони таксони (4,5), мада веома блиску оценом имају и аутохтони таксони (4,4), а нешто нижу, идентичну, оценом хибриди и култивари (4). Највише оцене декоративности евидентирани су код хибрида (5), а најниже код култивара (3,5). На основу свих евидентираних и анализираних параметара сачињен је предлог приоритетних дрвенастих биљака за ширу примену у Шиду и сличним условима средине: *Abies concolor* (Gordon & Glend.) Lindl. ex Hildebr., *Ginkgo biloba* L., *Picea omorika* (Pančić) Purk., *Pinus nigra* J.F.Arnold, *Pinus walichiana* A.B.Jacks., *Catalpa bignonioides* Walt., *Celtis occidentalis* L., *Corylus colurna* L., *Fraxinus excelsior* L., *Prunus cerasifera* 'Atropurpurea', *Tilia platyphyllos* Scop., *Juniperus chinensis* L., *Thuja occidentalis* 'Danica', *Forsythia x intermedia* Zabel, *Mahonia aquifolium* (Pursh) Nutt., *Pyrachantha coccinea* M. Roem и *Spiraea japonica* L. F.

Упоредном анализом евидентираних дрвенастих биљака у градском парку у Шиду потврђен је значај и оправданост њиховог присуства. Виталност, декоративност и опстанак дендрофлоре зависе од специфичних услова средине те се њиховом избору мора пажљиво приступити. Стога приказани преглед представља полазну тачку за примену дендрофлоре при пројектовању и подизању зелених површина. Крајњи резултати прегледно су дати у закључку.

Рад је писан у складу са природом истраживања и примењеним методама. На основу вредновања резултата рада Комисија сматра да мастер рад дипл. инж. **Александра Лисице** третира актуелну материју. Да су истраживања методолошки добро постављена и да добијени резултати оправдавају предузета истраживања. У том смислу овај мастер рад представља самосталан рад.

Имајући у виду све наведено Комисија сматра да мастер рад дипл. инж. Александра Лисице под насловом “Дендрофлора градског парка у Шиду” има све потребне елементе и да се може прихватити као мастер рад.
VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА:
1. Да ли мастер рад садржи све битне елементе и да ли је написан у складу са насловом рада: ДА
2. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања: Има недостатака.
VIII ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:
- да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри одбрана

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Мирјана Оцокољић, ред. проф.
Шумарског факултета Универзитета у Београду

Др Ненад Ставретовић, ред. проф.
Шумарског факултета Универзитета у Београду

Др Надежда Стојановић, доцент
Шумарског факултета Универзитета у Београду

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.